

1. Referentie

Referentie	Jacobs, D. & Rea, A. (2007). De jonge Brusselaars, tussen verscheidenheid en tegenspoed. Enquête bij de laatstejaars van de scholen van de Stad Brussel. <i>Brussels Studies</i> , 8, (3), 1-20.
Taal	Nederlands
ISBN - ISSN	/
Publicatievorm	tijdschriftartikel

2. Abstract

In dit artikel worden de resultaten gepresenteerd van een schriftelijke bevraging bij de laatstejaars van de Franstalige scholen van de stad Brussel. Deze studie had vooral betrekking op levensstijlen, racisme en onveiligheid. Uit het onderzoek blijkt dat de Brusselse jeugd sterk intern verdeeld is naar sociale herkomst etnische origine en schoolkeuze. Onderlinge verhoudingen zijn bovendien vaak identiteitsgeladen, waarbij sociale herkomst en etnische origine een belangrijke rol spelen. De intensiteit van identitaire spanningen is echter minder uitgesproken in het algemeen vormend onderwijs dan in het technisch en beroepsonderwijs. De etnicisering van sociale verhoudingen – het benadrukken van etnische verschillen ten koste van gelijkenissen en verschillen op andere vlakken – lijkt onder de jongeren sterk aanwezig.

3. Trefwoorden

Thema('s)	Delinquentie, onderwijs, samenleving en politiek
Trefwoord(en)	Algemene cijfers, onveiligheidsgevoelens, kansenongelijkheid, secundair onderwijs, tolerantie

4. Onderzoeker

Opdrachtgever	/
Onderzoeker(s)	Dirk Jacobs & Andrea Rea

5. Onderzoeksvraag

Onderzoeksvraag	/
Hypothesen	/

6. Methode

Onderzoeks-methode	Gestandaardiseerde schriftelijke vragenlijst die door de respondenten in de klas ingevuld werd.
Onderzochte groep	646 leerlingen in het laatstejaars van de Franstalige scholen in de stad Brussel. 67.2% zat in het aso, 23.8% in het tso of bso en 9% in het kso. De steekproef telt meer meisjes (56%) dan jongens (44%). De overgrote meerderheid van de respondenten is tussen 17 en 18 jaar oud (70%), 16% is 19 jaar, 8% is 20 jaar en 5% is 21 jaar of ouder.
Bereik	Brussel

7. Resultaten

Sociale ongelijkheid en ongelijkheid op school	Er blijkt een sterk verband te zijn tussen de sociale afkomst van de leerlingen en de leeroriëntatie van die leerlingen. Wat de subjectieve inschatting van de sociaal-economische status betreft blijkt dat meer leerlingen uit het tso of bso zichzelf als behorend tot de lagere middenklasse dan de aso leerlingen. Het algemene onderwijsprofiel van de ouders ligt tamelijk hoog, met bijna 40% van de vaders en 30% van de moeders met een universitaire opleiding. Ook hier blijken grote verschillen naargelang het studieprofiel van de leerlingen zelf en valt op dat leerlingen van het aso veel meer dan diegenen uit het bso of tso afkomstig zijn uit gezinnen waar de ouders hogere studies volgden. Wanneer dit opgesplitst wordt naar de ouders, dan blijkt dat van alle moeders die geen studies voltooiden 76.5% van de kinderen zich in het tso of bso bevond. Omgekeerd geldt dat voor alle moeders die een universitair diploma haalden 87% van de kinderen in het aso zat. Bovendien is er een sterke correlatie met de nationale herkomst: 69.7% van de moeders van leerlingen met twee ouders van Belgische afkomst voltooiden hogere studies, tegen maar 28.5% voor de moeders van leerlingen met beide ouders van vreemde afkomst. Het aantal niet-werkenden ligt ook merkbaar hoger bij de ouders van leerlingen in het tso of bso: 18.4% van de vaders en 14.3% van de moeders is werkloos
Identiteit en anders-zijn	50.7% van de moeders zijn in het buitenland geboren (16.7% Marokko, 9.7% Congo, 3.3% Turkije); ook voor de vaders kunnen gelijkaardige verdelingen gevonden worden. De verscheidenheid naar onderwijsvorm is aanzienlijk: 40% van de ouders van leerlingen in het aso zijn in het buitenland geboren, terwijl dit in het tso en bso oploopt tot 80%. Van de allochtone jongeren beschouwt 51.8% zichzelf als immigrant; 48.2% wil daarentegen niet als dusdanig geïdentificeerd worden.
Racisme en discriminatie	Van alle respondenten stelt 49.3% dat er geen mensenrassen bestaan, 44.3% dat alle rassen gelijkwaardig zijn en 6.3% dat er meer getalenteerde rassen zijn dan anderen. Vooral de aso leerlingen gaan akkoord met de eerste mogelijkheid, leerlingen uit tso en bso vooral met de tweede mogelijkheid. 42.8% van alle leerlingen zegt ooit het slachtoffer te zijn geweest van racistische beledigingen. Daders waren andere leerlingen (52.3%), handelaars (23.6%), politiepersoneel (19.8%), leraren (17.7%). De agressors zijn meestal autochtone Belgen (53.7%), maar ook allochtonen doen dit. 14.6% geeft aan ooit het slachtoffer te zijn geweest van heuse racistische daden (lastig vallen, fysiek geweld, discriminatie). De agressors zijn ongeveer dezelfde als bij racistische beledigingen; zowel autochtone als allochtone Belgen worden als agressor aangewezen. 17.9% van alle leerlingen antwoordt tot slot bevestigend op de vraag of ze al eens zelf racistische beledigingen geuit hebben. De slachtoffers zijn vooral andere leerlingen (49%). Één belediger op vier geeft aan dergelijke beledigingen te doen ten aanzien van autochtone Belgen. Wantrouwen ten aanzien van andere bevolkingsgroepen is het hoogst voor de Afrikan (9.8%), de Joden (9.8%), de Polen (11.7%), de Nederlandstalige Belgen (12.4%), maar vooral voor de Turken (18%) en de Marokkanen (26.9%).
Slachtoffers, delinquentie en onveiligheid	Vier op de tien leerlingen geeft aan ooit het slachtoffer te zijn geweest van een gewelddaad, jongens (50.7%) meer dan meisjes (33.6%). Leerlingen met minstens één in het buitenland geboren ouder lopen het grootste risico. Afpersing is de meeste voorkomende vorm van geweld: 14.7% in het aso maakte dit al, 9.1% in het tso en bso en

	25.9% in het kso. Wat ouderschap betreft geldt voor alle feiten dat jongens dit meer doen dan meisjes. 26% heeft ooit aan een vechtpartij deelgenomen, hier kan geen onderscheid worden gemaakt naar onderwijstype. Drugverkoop wordt door 13.7% van de jongens en 4.7% van de meisjes gerapporteerd. Wat gevoelens van onveiligheid betreft, bleek dat vooral Marokkanen het meest uitgesproken met onveiligheid geassocieerd werden (door 58.2% van de respondenten). Een meer negatieve houding ten aanzien van het multiculturalisme, een algemeen wantrouwen in Marokkanen en een hoger opgeleide vader bleken significante voorspellers van een hogere kans om Marokkanen met onveiligheid te associëren.
--	--

8. Publicaties op basis van hetzelfde onderzoek

/